

дані. –http://dic.academic.ru/dic.nsf/enc_philosophy/2339/Імператив. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 19.02.2018.

2. Криворучко О. С. Імперативи формування та домінанти розвитку цифрової економіки у сучасному парадигмальному контексті / О. С. Криворучко, Н. М. Краус // Парадигмальні зрушення в економічній теорії XIX ст. : зб. наук. пр. за матеріалами III Міжнар. наук.-практ. конф., 2–3 лист. 2017 р. – Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2017. – С. 681–685.

3. Краус Н. М. Інноваційне табло України [Електронний ресурс] / Н. М. Краус, К. М. Краус // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2017. – № 6. – Режим доступу до ресурсу : <http://www.easterneurope-ebm.in.ua/6-2017-ukr>. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 20.02.2018.

УДК: 338.28:(004.08+621.377.6)

*Краус Н. М., д-р. екон. наук, доц.
провідний науковий співробітник
відділу теорії економіки та фінансів
Науково-дослідний фінансовий інститут
ДННУ “Академія фінансового управління” м. Київ*

ПАРАДИГМАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ТА УПРАВЛІННЯ ЦИФРОВОЮ ОСВІТОЮ В УКРАЇНІ

Формування цифрової економіки в Україні та завдання побудови цифрового суспільства вимагають швидкого переходу на підготовку кадрів у сфері інформатизації на новий більш високий якісний рівень. Тобто цифрова економіка висуває додаткові вимоги до кваліфікації спеціалістів та магістрів. У ній головний ресурс – цифрові знання, а ключовий ресурс розвитку – індивідууми.

Оскільки цифрова економіка передбачає створення високотехнологічних робочих місць, для подальшого її розвитку буде потрібне не просто формальне заповнення робочих місць, а й кваліфіковані працівники, які володітимуть певними компетенціями для роботи в міждисциплінарних галузях. Для цього важлива відповідність кваліфікації і освіти сучасним вимогам. У зв'язку з цим вже зараз необхідний перехід до якісно іншої освітньої політики та вдосконалення механізмів регулювання ринку праці. У сучасних умовах законодавство має відповідати новим викликам ринку праці,

щоб запобігти виникненню соціальної напруги на ньому. В Україні повинна з'явитися стратегія розвитку цифрової освіти, покликана забезпечити зростання інтелектуального капіталу, конкурентоспроможності країни в цілому, підвищення якості освіти й постійне збільшення доходів населення.

Цифрова трансформація у секторі освіти [1; 2] зазвичай розуміється лише як електронна, віртуальна освіта або автоматизація діяльності викладача, що надзвичайно звужує рамки цифрового освітнього процесу. Перехід на цифрові відносини між викладачем і студентом забезпечить оптимальні відносини з електронними образами людей та організацій, пов'язані з однозначно ідентифікованими суб'єктами фізичного світу, які працюють з цифровими навчально-науковими документами, використовуючи новітні освітні технології.

Парадигмальними засадами розвитку цифрової освіти в Україні, на нашу думку, є: інформаційна грамотність шляхом формування цифрових компетенцій та навичок як ключових компонентів цифрової освіти; становлення цифрової грамотності шляхом поєднання академічної формальної освіти та неформальної освіти; комунікація та взаємодія з суспільством завдяки використанню цифрових технологій; робота у напрямі практичної реалізації ланцюга на зразок “цифрова творчість – цифровий інтелект – цифрові технології – цифрове підприємництво – цифрова творчість”; розробка якісних загально доступних online курсів з цифрової грамотності; формування цифрових професій та оновлення державного класифікатора існуючих нині спеціальностей відповідно до вимог сучасного ринку праці; використання цифрових технологій протягом навчання повинне мати наскрізний характер, тобто залучатися під час вивчення усіх дисциплін, що передбачено навчальними планами і програмами; формування комплексної системи підтримки науково-освітніх, технологічних робіт, інноваційних хабів, дослідних університетів.

Закон України “Про вищу освіту” визначає новий зміст професійної освіти, нові моделі та технології освітнього процесу в університетах. Йдеться про утвердження переходу до цифрової форми вищої освіти, що природно в умовах становлення цифрової економіки. Так, наприклад, застосування системи Blockchain можливе в різних сферах і секторах економіки, і, на наш погляд, ця система могла б досить ефективно використовуватися у вищій освіті. Подібна

технологія якнайкраще підходить для організації синхронної і асинхронної взаємодії викладача і студента в середовищі web-технологій вишу. Ключовими компонентами Blockchain в освітньому процесі [2, с. 2–3] ВНЗ можна вважати:

- криптографію (криптошифрування) – область знань, яка при інформаційній взаємодії дає можливість забезпечувати конфіденційність (захист від перегляду третьою особою), цілісність (захист від зміни інформації іншими особами), автентифікацію інформації, а також гарантує неможливість відмови сторін інформаційної взаємодії від авторства;

- транзакцію, яка у цьому випадку розглядається як дія при взаємодії учасників освітнього процесу з передачі цієї взаємодії від одного учасника до іншого. У якості базових взаємодій пропонується розглядати: розклад занять; консультації; вибір та фіксацію завдань контрольних робіт, тем курсових і дипломних робіт; завантаження виконаних робіт для перевірки викладачем та фіксацію результатів такої взаємодії; електронне вивчення дисциплін, які викладаються, та фіксацію результатів; державну атестацію; формування портфоліо студента;

- цілісність системи, а саме: цілісність даних (забезпечення повноти, коректності та відсутності суперечності створюваних, коректованих і збережених в системі даних), цілісність поведінки системи (гарантування відсутності логічних помилок під час роботи системи, повної відповідності дій системи запланованому сценарію її розвитку і використання); безпеку (надання доступу до даних системи тільки для зареєстрованих користувачів, захист від несанкціонованого використання даних системи).

Література

1. Цифрова адженда України – 2020 (“Цифровий порядок денний” – 2020). [Електронний ресурс] / НІТЕСН office. – грудень 2016. – 90 с. – Режим доступу: <https://uccr.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf>. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 22.11.2017.

2. Краус Н. М. Цифрова економіка: тренди та перспективи авангардного характеру розвитку [Електронний ресурс] / Н. М. Краус, О. П. Голобородько, К. М. Краус // Ефективна економіка. – 2018. – № 1. – Режим доступу:

http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2018/8.pdf – Назва з екрана. – Дата перегляду: 18.02.2018.

УДК 316.46:37.07

*Линьов К.О., к.н.держ.упр., доцент,
Київський університет імені Бориса Грінченка*

ТРАНСФОРМАЦІЯ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ НА ЗАСАДАХ ТЕОРІЇ ІНТЕГРАЛЬНОГО ЛІДЕРСТВА

В Україні набирає обертів реформа освіти: визначені пріоритети, ключові компоненти, формула нової української школи, її структура, десять ключових компетентностей учнів, які будуть формуватися та розвиватися вчителями школи тощо. Все це зафіксовано у новому Законі України «Про освіту», змінах до Закону України «Про загальну середню освіту» [1]. Розпочався складний процес спільної взаємодії депутатського корпусу, урядових структур, управлінь освіти на рівні місцевого самоврядування, адміністрації закладів загальної середньої освіти (у подальшому – ЗЗСО), педагогічних працівників, батьківської громади, учнів, неурядових організацій щодо удосконалення механізмів управління сучасною школою з використанням парадигми лідерства.

Теорія інтегрального лідерства (від англ. integrity – цілісність, повнота) базується на інтегральному підході, прихильниками якого є такі дослідники як К. Уілбер, К. Грейвз, Е. Ласло, Д. Бек та інші. Дискусійним майданчиком для дослідників інтегрального лідерства є онлайн-журнал “Integral Leadership Review” [2].

У світі існує велика кількість теорій лідерства, які можна звести до наступних основних груп (розгорнуте висвітлення еволюції підходів щодо визначення сутності лідерства дане нами у статтях [3; 4]): теорії рис, якостей; поведінкові теорії; ситуативні теорії; теорії влади та впливу. Перша група теорій намагалася дати відповідь на запитання, який тип особистості, які риси, якості, навички є необхідними, аби стати справжнім лідером. Друга група давала відповідь на запитання, яким чином повинен діяти лідер, яка його поведінка, стиль управління. Третя група шукала залежність дій лідера від динамічних ситуацій та давала відповідь на запитання, як різноманітні обставини у мінливому світі впливають на якість